

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quęstio 1. Quomodo scribæ & Pharisæi sederunt super Cathedram Moysi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

A versu 29. ad finem vsq; legitur in Ecclesiâ Syriacâ, in ministerio, seu officio, seu statione secunda noctis, tertiâ hebdomadis passionis, & domini Stephani στέφανος demari E. Stephanus, hoc est, domini mei Stephani. Visitatum est enim apud Syros sanctorum nominib; hoc honoris vocabulum præponere. sicut dicunt Dominus Petrus, Dominus Paulus. Eratigitur in illâ Ecclesiâ θωσχομελεθθα thoschmeleththa. seruitus, seu statio S. Stephani protomartyris, stationem autem appellant, quod veluti serui coram Deo, & aulâ cœlesti sese sisterent.

VERSVS 1. & 2.

Tunc Iesus locutus est ad turbas, & ad discipulos suos, dicens: super cathedram Moysi sederunt Scribae & Pharisei.

QVÆSTIO I.

Quomodo Scribae & Pharisei sederunt super cathedram Moysi?

Vitia non
ordinem
Christus
reprehendit.

§. 1. **O**bservauit inter Latinos S. Cyprianus Epist. 69. Christum ita sacerdotum & doctorum vitia reprehendere, vt tamen functionem, ordinemq; non infirmaret, ex quo ille quoq; Episcopatu suo auctoritatem asserit. Apud Græcos eodem modo Chrysostomus argumentatur, & ostendit non deici illos officio, quantumvis vitiosos. Ita hunc in locum ἡν αὐτῶν ἔστη ἡ ἀρχὴ, καὶ τοὶ ποιητὰς ὄντων, ὡς περ τὰ τοσαύτην καθήκοντα εἶπεν· πάντα ὅσα ἂν λέγασιν ὑμεῖς ποιέτε, καὶ ὅσα ἂν λέγουν, ἀλλὰ τὰ ἐξ ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ πατρὸς ἐγὼ ἐννοεῖτε. καὶ σκόπετε πρὸς τὴν περὶ τῆς μωσέως κληρονομίαν. Sic igitur quâs nequâ essent, principatum eis confirmat, vt vel post increpationem, edixerit: facite quæ uing, illi uobis esse faciendâ confirmat: non enim sua, sed quæ per Moysen Deus imperauit prædicant. Tu autem considera quantum Moysi deferat honorem & se veteribus conuenire ostendat.

Doctores vi-
ta doctrinâ
consentane-
a esse
debet.

Vita enim doctoris à doctrinâ ipsius discernendâ est, cum in promptu sit bona alijs consilia dare, cupiditatib; resistere arduum: ideo illud pene omnes, hoc pauci præstant. Hoc olim Philosophorum etiam vitium fuit, ita non parum vitiosus Plato in Timæo docuit. Σοφιστὴν οὐκ ὁλοῦν μέλει λόγων ἀποδεικνύμενοι τὴν ἀρετὴν, ἔργῳ δὲ παντὶ πᾶσιν ἀποκισμένοι. Sapientiam profuturam haud pauci verborum tenuis, virtutem docentes, factis omnino ab eâ semoti.

Cathedra
Moysi non
est sedes.

§. 2. Cathedram Moysi nullo modo interpretor eam, quam ipse in sedem: nec. n. credibile est, in Christi tempora seruatum, & ad institutum parum faciebatur. Non enim auctoritas ex sede Phariseis aut nascebatur, aut crescebat. Itaq; non probo, quod nonnulli Moysi cathedram interpretantur suggestum ex l. 2. c. 8. 4. Esdræ: ubi ille stare in gradibus, & legem populo audiente pronuntiare dicitur. Stans enim ipse legit, non sedens. Errat itaq; Bucerus, cum monet Cathedram non significare auctoritatem Moysi, quâ abutebantur Scribae & Pharisei, sed locum ex quo Moysi legem populo prælegebant, & explicabant. Nec orthodoxi duntaxat, sed etiam sectarij aliter locum illum exponunt.

Cathedra
vocat, auctoritas.

§. 3. Cathedra igitur Moysi, est ordinaria ad legendam, interpretandamq; Dei legem vocatio, & ex vocatione auctoritas. Pharisei igitur & Scribae ad erudiendum in fide moribusq; Dei populum vocati erant, & eâ auctoritate, quam ordinariæ successionis iure hereditabant, in Ecclesiâ subleuabantur, ita veteres Augustinus lib. 4. de doctrinâ Christiana c. 27. l. 16. c. 29. contra Faustum l. 4. de baptismo, contra Donatistas c. 11. Chrysostomus, Euthym. alijq; Chrysosto-

mus secuti; ita & noster Maldonatus, Barradius, deinde Iansenius, Carthusianus. Abulensis tamen ad docendi vocari cathedram arbitrat, vt sit cathedra Moysi ipsa prædicatio & expositio legis Moisaicæ, quæ tamen expositio non priuata præsumptionis, sed ordinariæ missionis fuit. Nec interpretationem illâ hæretici repudiant, quamvis ex illâ errores suos refutari sentiant. Zuinglius hoc loco: *Cathedram Moysi doctrinâ appellat, & prophetiam: hanc autem expositionem legis dicit.* Non enim legem Moysi tantummodo prælegere, sed illius sensum explicare, est prophetare. Eodem modo Caluinus. Phariseis nomen Pherusim impostum, & in mylticum scripturæ sensum subtilis inquirentem, in tradendo Dei cultu & sanctæ viuendi disciplinâ præcipuè eorum viguisse auctoritatem, rectè vires probos fuisse magistros, impijs operibus pessime vitam instituisse, quare ad eorum ora, non manus atrendendæ. Sedere autem in Cathedrâ Moysi definit, nihil aliud esse, quam ex lege Dei, tradere quomodo viuendum sit. Addit vero: [simul tamen legitima vocatio hic notatur: quia ideo scribas audiri iubet Christus, quod publici essent ecclesiæ doctores. Sedet ergo in cathedra Moysi, qui non ex seipso, vel proprio sensu, sed ex Dei auctoritate & sensu præcipit.] Hæc Caluinus. Latius eadem illa Benedictus Aretius prosequitur, vt ostendat, per cathedram ordinariâ vocationem signari. Et Erasmus notanter monet, sedere esse legere & interpretari. Quod accurate obseruandum est, vt postea ostendam. Hinc eorum ipsorum cōfessiones cōuincuntur, vt concedant, in Ecclesiâ ordinarij esse à Deo scripturæ interpretandæ munus institutum, ideoq; illam nec natura sua omnibus planam facilem; intellectu esse, neq; eam prouinciam omnib; mandatam.

QVÆSTIO II.

An doctoribus Christianis ex Christi argumentatione auctoritas concilietur.

§. 1. **Z**uinglius inde conficit, sibi suisq; permisum, vt in Pontifices & sacerdotes inueharer. Caluinus, Papistis satis esse, ait, titulo pradiuocari. Verum illi more veterum hæreticorū hædunt sacerdotes, nos imitatione sanctorū eos defendamus: Cathedram, inquam, non vitia: quæ non omniū sunt, & quamuis plurimorum essent, non tamen cathedram euertent, licet plurimos contagionē inficeret. Obiciebant Augustino Petilianus & alij l. 2. c. 57. [Si cathedram, inquit Petilianus, vobis miseri vendicatis, vt a superius diximus, habetis illam profecto, quam Dauid propheta psalmographus pestilentie cathedram pronuntiavit: vobis enim iuste relicta est, quia in ea sancti sedere non possunt.] Planè quasi verba nostris hæreticis præiret.

August. respondit: *Et hæc non vides non aliqua esse documenta, sed vana conuitia. Hoc enim est illud, quod paulo ante dixi, Verba legis dicitis, sed in quos dicitis, non attenditis: ut Diabolus verba legis dicebat, sed cui diceret, non agnoscebat. Ille caput nostrum sursum ascensurum, deorsum voluit deicere: vos autem corpus eiusdem capitis, quod per totam terram diffusum est, ad exiguum partem vultis redigere. Certe ipse paulo ante dixisti, nos legem nosse, & legem loqui, sed in actibus erubescere. Dicitis quidem ista nihil probans, sed ipsa aliquibus probares, de his ceteris non præscriberes. Verum tamen si omnes per totum orbem tales essent, quales penitus*